

ЗА НАШАТА ОРГАНИЗАЦИЈА

ХДЗР "КХАМ" од Делчево е организација заснована на принципите на граѓанското општество, рамномерен социо-економски развој, меѓузависност на народите, културната разновидност и која верува во просперитет на Ромите во Македонија.

МИСИЈА НА ХДЗР "КХАМ"

Подигање на едукативното и подобрување на социо - економското ниво, пред се на ромската популација и останатите маргинализирани групи преку соработка со домашни и странски организации и фондации.

Долгорочни цели на КХАМ се:

- Рамномерен и одржлив економски развој кој води кон социјална кохезија и намалување на сиромаштијата преку регионален развој, вработување, претприемништво, образование и пристап до јавните сервиси;
- Диверзифицирано и вкоренето граѓанско општество кое промовира вклученост на Ромите кои влијаат на главните текови на општественото живеење;
- Зајакнување на капацитетите на НВО-и во Источно-Брегалничкиот регион;
- Прифатена културна разновидност, меѓузависност и дијалог одразени во сите сфери на јавниот живот;
- Воспоставени партнерства за развој на меѓугранична соработка

ХДЗР "КХАМ" активноста ѝ ги осигурава ѝреку

- Застапување
- Развој на капацитетите
- Вмрежување и партнерство
- Информации-односи со јавност

Мобилизација на фондови

ХДЗР "КХАМ", во 2008 година имаше вкупен обем од 8 проекти и буџет од 1.260.837,00 во денари, како и 58.912 ЕУР.

Оваа беше последната година на финасирање од УСАИД како долгогодишен меѓународен донатор на ХДЗР "КХАМ".

Во оваа година, ХДЗР "КХАМ" значително ги интензивираше напорите за мобилизација на фондови. Добри резултати беа постигнати кај традиционалните партнери, Министерство за труд и социјална политика (МТСП) и Фондација Институт Отворено Општество Македонија (ФИООМ).

Нови донатори се Делегација на Европска Комисија во Република Македонија со средства на Европска Унија.

Во 2008 година, согласно донесениот стратешки план на организацијата, во ХДЗР "КХАМ" продолжија активностите за реструктурирање, а со кои организацијата треба да се прилагоди на нов контекст на работење.

СОРАБОТКА

Соработката со многу и различни партнери, која е една од нашите главните карактеристики, продолжува со редовен интензитет и во овој период.

Соработката со Локалната самоуправа и државните институции во изминатата 2008 год. значително се интензивираше, а воедно, ХДЗР "КХАМ" го продолжи ритамот на соработка и со домашните граѓански асоцијации.

Во овој период за одбележување е и учеството на Извршниот директор на ХДЗР "КХАМ", Зекир Абдулов, како член на Координативно тело при Владата на Република Македонија за спроведување на плановите од Декадата на Ромите.

Наши приоритетни цели и задачи се :

- Организирање и оспособување на членството за и околу работата со здружението

- Активности околу подигање и развивање на едукативното ниво на ромската популација со посебен акцент на младите,

- Јакнење на демократски вредности преку градење на цивилното општество.

- Зголемување на степенот на социјалната заштита и намалување на невработеноста,

- Заштита на човековите права

- Надминување на традиционалната нерамноправност на жената во бракот и нејзино вклучување во сите свери на општественото живеење

- Заштита и унапредување на животната средина

Извршна канцеларија на ХДЗР "КХАМ" Делчево

извршен директор

Зекир Абдулов

сектор-образование

Фадил Усаинов

сектор-социјала и вработување

Шазија Мемедова

сектор-жени

Фирдеза Зенулова

сектор-Граѓанско општество и демократија

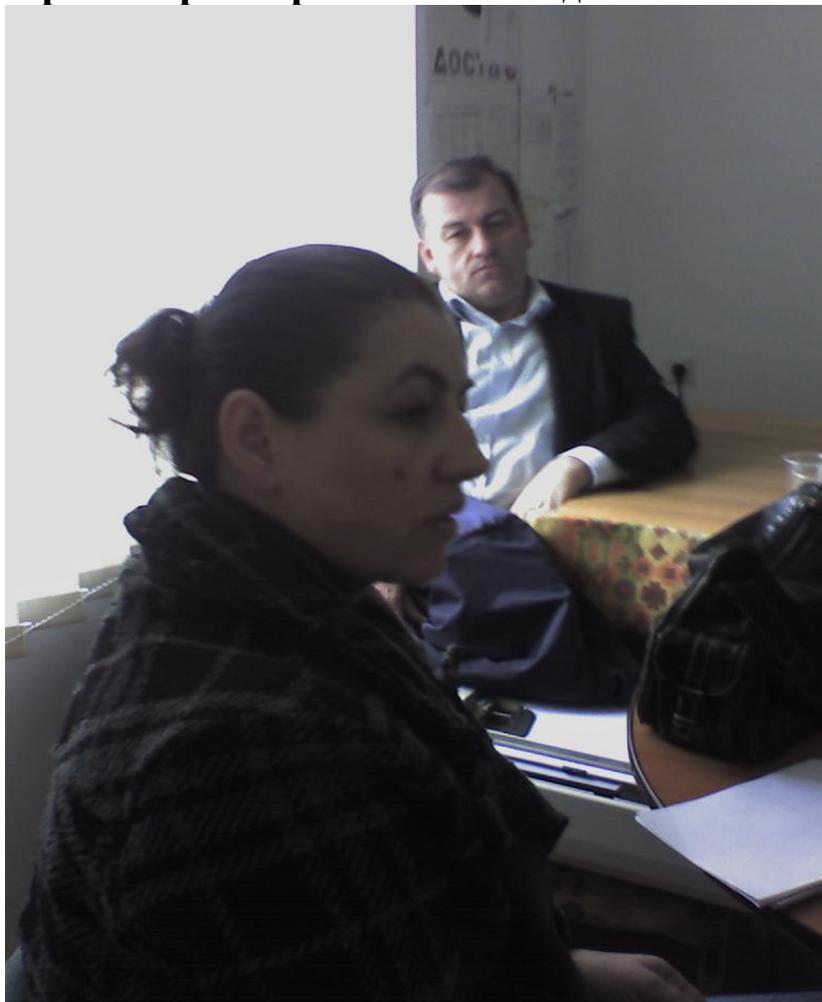
Зоран Биковски

сектор-Бесплатна правна помош

Анита Цоневска

книговодство-Розета Такева

Список на реализирани проекти 2008 година

1. "Ромски информативен центар"

Времетраење: март- декември 2008

Донатор: МТСП (Министерство за труд и социјална политика)

Буџет: 300.000,00 МКД

Цел на проектот е информирање на граѓаните од ромска популација, како целна група, за остварување на практичните потреби кои произлегуваат за побрза интеграција од областа: образование, вработување, домување и здравство.

РИЦ е врската помеѓу органите на управа на локално ниво и припадниците на Ромската заедница и има за задача да прибира податоци за потребите на целната група и да ги информира истите од погоре наведените области.

Во областа на образованието задача на РИЦ е да ги информира и насочува ромските ученици за упис во образовните институции, како и административна и техничка помош во врска со пополнувањето на пријави во средно образование.

Во областа на здравството, дава насоки за остварување на правата и обврската од здравствено осигурување и едукација на населението во делот на примарна здравствена заштита.

Во областа на вработување и социјална заштита ги информира граѓаните кои се потребни документи за добивање на посебен додаток, ги насочува околу правото за социјална парична помош, потребни документи за детски додаток, критериуми кои треба да бидат исполнети за постојана парична помош, потребни документи за помош и нега од туѓо лице, како и техничка помош на странките околу сите наведени документи.

РИЦ овозможува и подобрување на комуникацијата и комуникациските вештини во насока на приближување и информирање на потребите и можностите на Ромите и институциите.

Во рамките на РИЦ активно дејствува и координативното тело, составено од претставници на соодветните институции од споменатите области.

Сакаме да потенцираме дека РИЦ во Делчево се придржува кон сите права и обврски и има континуиран пристап до информации од институциите во врска со дадени прописи и процедури и дава препораки за конкретни проблеми.

2. "Еднакви образовни можности за деца-Роми-3"

Времетраење: 1 октомври 2008- 31 јули 2009

Донатор: ФИОМ (Фондација Институт Отворено Општество - Македонија)

Буџет: 582.437,50 ден.

Главна цел на проектот е да се преземат активности за ромските родители и воннаставни активности за учениците-Роми, со цел зголемување на успехот и намалувањето на осипувањето на учениците.

Како **подцели** на проектот се:

- Подигање на свеста и улогата, како и развивање на капацитетот на ромските семејства за потребата од образование на нивните деца;

- Намалување на стапката на осипување на ромските ученици во основното образование и нивно мотивирање преку интерактивни, интеркултурни и екстракуликуларни активности;

- Градење и подобрување на односите со училиштето и ромската заедница и надминување на предрасудите и стереотипите;

Во првата фаза од реализација на проектот, активностите течат во насока на поврзување и соработка на родителите-Роми со основното училиште "Ванчо Прке"-Делчево и организирање на редовни родителски средби.

-спроведување на информативни предавања, едукативни работилници и широк спектар на активности кои се базирани во заедницата, како што се кампањи за издигнување на свеста, предавања, работилници за различни прашања.

Едукативните работилници за издигнување на свеста се организираат со цел, родителите-Роми да се едуцираат за улогата на семејството во образованието на децата, за улогата на родителските совети во училиштата ина тој начин се информирани за тековните настани во образовниот систем, т.е. за образовните реформи.

Информативните предавања за родителите-Роми опфаќаат различни прашања: конфликти и комуникациски вештини, справувања со предрасуди и стереотипи, рани бракови и последици од истите, поддршка на родителите за професионален развој на децата...

Втората фаза од проектот кој е во тек на реализација, се одвива според планот на активности, односно веќе се организираат воннаставни активности за учениците-Роми и истите треба да продолжат во текот на целата учебна година.

ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Се очекува активностите спроведени според овие проектни цели и задачи, позитивно да влијаат на редовната посетеност и успех во училиштето на учениците-Роми и да ги одржуваат партнерствата меѓу училиштето и заедницата. Вклучувањето на ХДЗР"КХАМ" се гледа како можност ромската заедница да смени нешто онаму каде што јавниот сектор не успеа, да имаат контрола врз акциите што се преземаат, да имаат вистинско влијание врз проблемите, но и да одговараат за својата работа и за постигнатите резултати.

Покрај тоа, се очекува голем број на невладини ромски организации да бидат мотивирани да постигнат резултати и да бидат пофлексибилни во споредба со наставниот кадар во училиштата. Тие би можеле поефективно да спроведат стандарди на однесување отколку наставниот кадар, бидејќи учениците-Роми би биле поподготвени да ги прифатат строгите правила од членовите на нивната сопствена заедница, што доколку доаѓаат од наставниот кадар, би одбиле.

Вклученоста на локалните ромски невладини организации, произведува други придобивки што се прелеваат и може да имаат позитивен ефект врз ромската заедница во целина, бидејќи гради социјален капацитет, ги зајакнува релациите "училиште-заедница" и ги вклучува родителите во училишниот живот.

3. **"Инклузија на деца Роми во јавни предучилишните установи-3" Донатор: МТСП (Министерство за труд и социјална политика)**
Времетраење: 15 ноември-30 јуни 2009 -(во тек)
Буџет: 4.000 ЕУР

Успешното реализирање на проектот "Инклузија на деца Роми во јавни предучилишните установи" во 2006 и 2007 год., со видливи и остварени резултати од истиот, ја наметна потребата од негово продолжение. Позитивно оценетиот проект од страна на Министерството за труд и социјална политика, доби поддршка за продолжување со реализација на проектот со ист работен наслов, за период од 10 месеци и опфатеност на ромски дечиња родени од 2003 год

Цел на проектот, е да се даде придонес околу зголемувањето на бројот на ромските деца во јавните детски градинки заради нивно адаптирање и подобро социјализирање како и обезбедување услови за нивно вклучување во (идното) задолжително предучилишно образование.

Активности кои го следат проектот се содржат во:

- идентификација на деца со соодветна возраст за упис во детска градинка;
- организирање средби, работилници со родители, одење на терен и посети во семејства;
- Следење на напредокот на децата на почетокот на септември 2008 год., и споредба на резултатите во јуни 2009 год., особено на поле на социјализацијата, владеењето на македонскиот јазик и подготвеноста за вклучување во основно образование;
- континуирана соработка со Министерството за труд и социјална политика-Сектор за заштита на децата;
- Континуирано информирање на претставниците на локалната самоуправа за текот на проектот.

Очекувани резултати:

- зголемување на бројот на ромските деца во јавните детски градинки и нивно адаптирање и социјализирање,
- подобрување на капацитетот на родителите-Роми, на воспитно згрижувачкиот кадар во градинките, како и на асистентот-Ром, за поддршка и охрабрување на образованието на Ромите

- Подобрување на македонскиот јазик и социјалните вештини на децата Роми кои се дел од јавната детска градинка во нашата општина;
- Зголемување на знаењата на воспитниот и згрижувачки кадар во јавната општинска детска градинка "Весели Цветови", а со цел надминување на стереотипите и предрасудите кон ромската заедница во Делчево
- Зголемување на јавната свест за проблемите со кои се соочуваат Ромите и вклучување на локалните власти за надминување на истите.
- вработен Ром -воспитувач во јавната установа-детската градинка

Улогата на ХДЗР "КХАМ" е да овозможи теренска помош, упис на деца во детската градинка, ширење на информации, работа со родителите и сите заинтересирани страни, како и други активности кои ја помагаат реализацијата на проектот.

4. "Здрави Роми-активни граѓани"

Донатор: ФИОМ

Буџет: 378.400,00 ден.

Времетраење: 15.03.-15.12.2008 год.

Во услови на лоша економска состојба, скриена дискриминација, лоши услови за живеење, неинформираност и несоодветен пристап до здравствените услуги, видлива беше потребата од вклучување на граѓанскиот сектор со цел да организира процес преку кој ќе се подобрат условите и пристапот на Ромите до здравствените услуги и институции.

Подобрување на пристапот и условите до примарната здравствена заштита на Ромите во општините Делчево и Берово, преку координативно тело за здравство, кое врши лобирање и застапување, а пред се, ќе се залага за спуштање на акционите планови од Ромската декада.

Специфични цели:

- Превенција од заразни болести
- Зголемување на сензитивноста која здравствените и социјални работници спрема ромската популација
- Подигање на јавната свест кај ромската популација за здраво живеење

Целна група

- Околу 1300 граѓани -Роми од општините Берово и Делчево
- Здравствени и социјални работници од двете општини

Клучни активности во проектот:

- а) Медиумска презентација во Делчево и Берово, со што се промовира проектот и се информира целната група да даде поголем придонес во реализација на истиот;
- б) Ортопедски прегледи со кои се опфатени 220 ученици од основните училишта во Берово и Делчево.
- в) Предавања и тестирања за Хепатит Б се опфатени по 50 деца, ученици од двете општини, односно вкупно 100 основци; и
- г) Дводневна работилница која се реализира преку формирање, активирање и вклучување на фокус група во состав од здравствени и социјални работници, лидери во заедницата, членови на НВОи и претставници на локална самоуправа кои како координативно тело ќе лобираат и застапуваат во корист на ромската популација. Оваа активност се организира во двата града одделно и учествуваат по 15 претставници на една работилница.

Работата на оваа тело е во насока и координација со активностите на Ромскиот информативен центар (проект подржан од МТСП) и како прв приоритет беше да ги спуштат и операционализираат акционите планови за здравство од Ромската декада;

- д) Трибина со родителите за правата на пациентите на која се запознаа со бесплатните здравствени програми и правата што ги имаат како пациенти;
- ѓ) Работилницата "Ран детски развој и родова еднаквост" се спроведе во двата града на која учество земаа по околу 30 родители.

Очекувани резултати:

- Подигната јавна свест кај Ромите за важноста од здраво живеење;
- Едуцирани најмалку 400 Роми-родители и 100 ученици Роми, како да се заштитат од хепатит Б;
- Информирани граѓани за бесплатните здравствени програми и правата како пациенти;
- Зголемена сензибилност на здравствените, социјалните работници и педагози спрема Ромите;
- Надминати стереотипите кон Ромската популација;
- Тестирани 100 ученици од Хепатит Б во Делчево и Берово;
- Извршени ортопедски прегледи кај 200 ученици Роми;

Годишен извештај 2008

ХДЗР"КХАМ"-Делчево

- Едуцирани 60 родители на тема "Ран-детски развој"

- Едуцирани родители на тема "Родова еднаквост"

Преку конкретните активности, сигурни сме дека ќе го подобриме пристапот до здравството на самите Роми во двете општини.

5. "Жената ромка служи повеќе можности"

Донатор: Фондацион опен социетс Институте (ОСИ-Зуг)

Времетраење: јули 2008- април 2009 год.

Буџет: 8.840 ЕУР

Цел на проектот: Надминување на дискриминацијата кон жената Ромка како во семејствата, така и во останатите сегменти на животот.

Активности:

- Подигање на јавната свест за состојбата во која се наоѓа жената-Ромка;

- Надминување на негативните аспекти на традицијата;

- Активирање на ромскиот женски сектор и создавање на Ромки-лидерки;

Директни корисници се: 600 жени-Ромки од 14-55 годишна возраст од три општини, Берово, Делчево и Пехчево.

Индиректни корисници се: сите Роми од трите општини и 15 претставници од институциите.

Поставените цели се остваруваат преку спроведување на анкети, 3 трибини за дискриминација на жената-Ромка во областа на трудот, потоа преку работилници за позитивен модел и родова еднаквост, а беше организиран 1 форум.

Следува дистрибуција на информативен материјал и организирање на избор за "Вешта жена од трите општини.

Очекувани резултати:

- Зголемување на сензибилноста за положбата на жените-Роми
- 15 Ромки-лидерки се стекнаа со вештини за застапување и лобирање
- Намален број на жртви на семејно насилство
- Подобрена положбата на жените-Ромки
- Надминување на некои негативни сегменти на традицијата поврзани со семејно насилство

- 6. "Превенција од илегална трговија со луѓе, кон и низ Бугарија и Македонија"
 Донатор: Делегација на Европска Комисија во Република Македонија
 Времетраење: март 2008-март 2009 год.
 Буџет: 43.112, 30 ЕУР**

ХДЗР „КХАМ“ од Делчево, во партнерство со НВО "ПИРИН" од Р. Бугарија, започна со реализација на проектот "Превенција од илегална трговија со луѓе од, кон и низ Бугарија и Македонија", кој што е дел од Програмата КАРДС, "Програма на соседството" Бугарија-Македонија 2004-2006.

Програмата е раководена од Делегација на Европска Комисија во Р. Македонија

Проектот за почна со имплементација од 10.03.2008 год.

Целта на проектот е да се создаде ефективна и одржлива превенција од илегална трговија со луѓе и сексуална експлоатација во граничниот регион помеѓу Р.Македонија и Р. Бугарија, а преку реализирање на силна информативна кампања за потенцијалните жртви на трговија со луѓе и отварање на Центри за поддршка и заштита на жртвите на трговија со луѓе од двете страни на границата.

Како **директна целна група** се младите помеѓу 15-21 година, ко претставуваат најризична целна група за инволвирање во трговија со луѓе.

Активности кои го следеа проектот:

- Состаноци на работни тимови од "КХАМ"-Делчево и НВО"ПИРИН"-Благоевград;
- Медиумска кампања за промоција на проектот;
- Подготовка и ТВ емитување на видео-клип;
- Подготовка на 5000 тријазични (македонски, бугарски и англиски) информативни брошури и 1000 постери
- Поставување на 2 билборда во Делчево и 2 билборди во Благоевград
- Селекција на тимовите за работа во Центрите за поддршка и заштита на жртвите од трговија со луѓе;

- Екипирање и опремување на Центарот;
- Организирање на две работилници во Делчево-јуни и во септември-Благоевград.

Улогата на Центрите е да им се пружи институционална поддршка на жртвите со трговија со луѓе, со полицијата и амбасадите од една страна, но и да им пружат морална и психолошка поддршка на жртвите за реинтегрирање во средините од каде истите доаѓаат.

Во рамките на проектот се одржаа две дводневни работилници во Делчево и во Благоевград, Р. Бугарија, на тема "Борба против трговија со луѓе и улогата на НВО во истата". На работилниците земаа учество претставници на Локалната власт и НВО-и од двете страни на границата, како и претставници на образовни институции, МТСП, ОВР-Делчево, Гранична полиција.

Преку реализација на предвидените активности ќе се подигне свеста кај ризичните групи за опасноста од можно инволвирање во мрежата на трговија со луѓе и создавање на одржливо партнерство помеѓу институциите и НВО-и, а преку потпишан зеднички Меморандум за соработка во сферата на борба против трговија со луѓе.

7. Бесплатна правна помош и правна култура (во тек на реализација)

Во соработка со Адвокатска комора на Македонија, се рализира проектот "Бесплатна правна помош ,правна култура и социјализација". Во Делчево функционира канцеларија за бесплатна правна помош, која го опфаќа регионот:Делчево, Пехчево, Берово, Веница и Кочани. Овој проект за цел има давање на правна помош, пред се на оние категории лица кои се од сите ставени на маргините на општеството. Канцеларијата им стои на располагање на следниве категории лица:

- социјално загроени лица
- самохрани мајки
- хендикепирани лица
- жртви на семејно насилство
- жртви на трговија со луѓе

Во изминатата 2008 година во Канцеларијата за бесплатна правна помош се пријавени повеќе од 50 случаи од кои во 25 случај директно е ангажиран адвокат поради тежината на предметот, а во останатите случаи е даден правен совет или друг вид на помош.

Правна помош е побарана од страна на 25 социјално загроени лица, 10 самохрани родители и 4 хендикепирани лица и 11 жртви на семејно насилство.

Партнерски проект

8. "Младите во процесите на застапување на локално ниво"

Донатор: Балкан Труст фор Демощрац

Партнер: Коалиција на младински организации СЕГА

Времетраење: декември - јуни 2009

Буџет: 5.300 УСД

Врз основа на утврдената моментална ситуација и потребата од зајакнување на граѓанските асоцијации и организации во источниот дел на Република Македонија, Коалицијата СЕГА обезбеди средства за спроведување на активности во насока на зајакнување на капацитетите на младите и младинските организации во Источна Македонија и да го охрабри вклучувањето на младите во решавање на локални и регионални проблеми и прашања кои што нив ги засегаат.

ХДЗР "КХАМ" номинира две лица-членови на организацијата, заради учество следниве активности по проектот:

- спроведување на организациска самопроценка на организацијата;
- спроведување на обуки на теми; градење на тим и тимска работа, креирање на политики, комуникациски вештини и лидерство, раководење со проектен циклус...
- објавување на повик и отварање на транспарентен и фер процес за поддршка на локални кампањи
- подготвување и дистрибуција на публикација со резултатите од проектот.

АКТИВНОСТИ

Симнување на Оперативните планови на локално ниво во рамките на Декадата на Ромите 2005-2015.

ХДЗР "КХАМ" Делчево е покровител и иницијатор за симнување на Оперативните планови на локално ниво во рамките на Декадата на Ромите 2005-2015.

За спуштањето на акционите планови од Стратегијата на Ромите на локално ниво, поддршка и интерес дадоа претставниците од Министерството за труд и социјална политика, а ветена е конкретна поддршка за одредени приоритети од акциониот план за здравство.

Процесот на креирање на акционите планови на локално ниво, се одвиваше со организирање на две работилници и вклученост како на членовите од нашата организација, така и на претставници од соодветни институции, кои работеа на спуштање на акционите планови по областите: здравство, домување, образование и вработување.

Најголем дел од проблемите содржани во акционите планови се резултат на директната потреба на зедницата кои се поставени како програмски цели и приоритети.

Клучен допринос дадоа претставниците на Локална самоуправа-Делчево, на Агенцијата за вработување-Делчево, ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи, ЈПКД "Брегалница" и ЈЗУ "Гоце Делчев"-Делчево.

Беше ангажирано и стручно лице во оваа активност во врска симнување на Оперативните планови на локално ниво.

Програмата и Акционите планови за имплементација на Декадата на Ромите, беше презентирана од страна на ХДЗР "КХАМ" пред Комисијата за јавни дејности при Локалната самоуправа на Општина Делчево, а беше усвоена со одлука на седница на Советот на Општина Делчево.

Резиме

ХДЗР "КХАМ" Делчево се стреми кон праведно и демократско општество засновано на принципите на добро владеење и висок степен на доверба, сето тоа со релизирање на активностите од стратешкиот план на организацијата.

Угледот што го има ХДЗР "КХАМ" помеѓу невладините организации, како и меѓу институциите, е основен двигател во нашата работа.

Лобирањето и застапувањето ќе биде основен инструмент со што ќе ја оправдаме нашата стратешка цел која се однесува директно на потребите на ромката популација.

Голям допринос даваме и во развивањето на граѓанското општество и НВО секторот во Брегалничкиот регион.

Благодарност упатуваме кон институциите и фондациите заслужни за нашиот развој: Делегација на Европска Комисија во Република Македонија, ФИОМ, Министерство за труд и социјална полотитка,

Посебна благодарност искажуваме и до градоначалникот и советот на Општина Делчево, за успешната соработка во изминатиот период.